

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET ÇALIŞMA GRUBU 4. TOPLANTI TUTANAĞI

1. Eş başkanların konuşmaları

Çalışma Grubu eş başkanları olan Ticaret Bakanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) temsilcileri tarafından gündemin geneli ve toplantıdan beklentilere ilişkin kısa bir açıklama yapılmıştır.

2. Gelişme Sağlanan Eylemlere İlişkin Bilgi Paylaşımı

Bağlayıcı menşe bilgisi ve bağlayıcı kıymet bilgisi hayata geçirilecektir. Bağlayıcı bilgi taleplerinin yaygınlaştırılması amacıyla ticaret erbabına dönemsel bilgilendirme faaliyetleri yürütülmesi (9 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesinde, bağlayıcı kıymet bilgisi konusunda iletilen bilgi ve belgelerin Sekretarya tarafından raporlaştırılarak Koordinasyon Komitesi üyeleri ile paylaşılacağı aktarılmıştır.

Eylem maddesi kapsamında;

- UTİKAD tarafından paylaşılan raporun, Sekretarya eliyle bilahare Komite üyeleri ile paylaşılması;

kararlaştırılmıştır.

Merkezde konusunda uzman personel ve hukukçulardan oluşan bir yüksek itiraz merciinin kurulması yönünde yurtdışı iyi uygulama örnekleri göz önünde bulundurularak bir çalışma yapılması (10 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem kapsamında, Ticaret Bakanlığı birimlerince hazırlanan rapor Sekretarya ile paylaşılmıştır. Toplantıda, Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından yüksek itiraz merciinin geçmişte kurulduğu ve etkin bir yöntem olmadığı aktarılmış, böyle bir yapının mükelleflerin itiraz ve yargı yoluna başvurmasına ilişkin anayasal haklarını ihlal edebileceği bildirilmiştir.

Çalışma Grubu Eş Başkanları tarafından, raporun hazırlanarak Koordinasyon Komitesi üyeleri ile paylaşıldığının anlaşıldığı, bu sebeple, eylemin tamamlandığının mülahaza edildiği bildirilmiştir.

TOBB, Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD) ve Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği tarafından, bu eylemin tamamlanmış olarak değerlendirilmesine itirazları olmadığı ancak gümrük işlemlerine yapılacak itirazlara ilişkin Koordinasyon Komitesi nezdinde çalışmaların sürdürülmesi gerektiği aktarılmıştır.

Çalışma Grubu Eş Başkanları tarafından konuya ilişkin yeni bir eylem maddesi oluşturulabileceği aktarılmıştır.

Bu kapsamda;

- 10 No'lu Eylemin tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;
- Yeni eylem maddesinin Sekreteryaya tarafından hazırlanarak Koordinasyon Komitesi üyelerinin görüşüne sunulması;
- Dar katılımlı bir grup ile bu konuda çalışma yürütülmesi;

kararlaştırılmıştır.

Dış ticaret ve gümrük işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen belgeler ve verilen hizmetlerle ilgili alınan ücret ve harçlar hakkında, yapılmış çalışmaları da dikkate alan bir durum tespiti yapılması; kullanılan belgelerin envanterinin çıkarılması akabinde, gereksiz olanların tespit edilerek kaldırılmaları için ayrı bir çalışma başlatılması (13 No'lu Eylem Maddesi)

Konuya ilişkin olarak, Çalışma Grubu Eş Başkanı TOBB tarafından, Birlikleri eşgüdümünde özel sektör görüşlerinin derlendiği ve bir envanter hazırlanarak Sekreteryaya ile paylaşıldığı belirtilmiştir. Envantere ilişkin Sekreteryaya tarafından Komite üyesi kurum/kuruluşların görüşlerinin toplandığı bilgisi de verilerek, söz konusu görüşlerin Komite üyelerine de iletilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Türk Dış Ticaret Derneği (TURKTRADE) temsilcisi tarafından bir alt çalışma ile belirli belge ve maliyetlere odaklanılarak bir çalışma yürütülebileceği vurgulanmıştır.

Bu kapsamda;

- Envanter çalışması kapsamında, dar katılımlı bir çalışma grubu tarafından belirli belge ve maliyetlere odaklanılarak çalışma yapılması;

kararlaştırılmıştır.

Dış ticaret sürecinde uygulanan mevzuatın ihlal edilmesine ve cezalara ilişkin olarak özel sektör tarafından Komiteye yıllık rapor sunulması (14 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesine ilişkin, İGMD tarafından bir rapor hazırlanarak Sekreteryaya iletilmiştir. Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği tarafından konuya ilişkin bir çalışmaları olduğu bildirilerek, Sekreteryaya ile paylaşılabilirliği bildirilmiştir.

Çalışma Grubu Eş Başkanı Ticaret Bakanlığı tarafından eylemin, daimi bir eylem olduğu vurgulanmış, 2021 yılı için bir rapor hazırlanarak Koordinasyon Komitesi'nin üst

organlarına sunulması gerektiği aktarılmış ve raporun Sekretarya tarafından hazırlanması talep edilmiştir.

Bu kapsamda;

- Sekretarya tarafından Gümrük Müşavirleri Derneklerinin görüşleri alınarak raporun hazırlanması;

kararlaştırılmıştır.

Gümrük beyannamesinin ve beyannameye eklenmesi gereken belgelerin eşyanın ülkeye varışından önce gümrük idaresine sunulabilmesinin sağlanması ve varış öncesi beyan verilebilmesi amacıyla gerekli yasal ve teknik altyapı düzenlemelerinin yapılması (16 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında, Çalışma Grubu Eş Başkanı Ticaret Bakanlığı tarafından, denizyolunda ve havayolunda uygulamaya geçen varış öncesi gümrükleme projesinin devamı olarak taraflarınca mevcut durumda karayoluyla gelen eşyaya, sistemin uygulanıp uygulanamayacağının değerlendirildiği bildirilmiştir. Bu kapsamda, eylemin tamamlandığı şeklinde görüşün Koordinasyon Komitesine iletilerek sistemin karayolunda uygulanabilirliği yönünde bir araştırma yapılması amacıyla güncellenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu kapsamda;

- 16 No'lu Eylemin tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;
- Varış öncesi işlemin karayolu taşımalarına uygulanabilirliğine yönelik bir çalışma yapılması;

kararlaştırılmıştır.

Sınır kapısında kontrolü yapılması gereken ürünlerin ithalatında ön bildirim uygulamasının sınırlı kalması sebebiyle gerekli yasal ve teknik altyapı düzenlemelerinin yapılması (17 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında mevcut durumda bir gelişme bulunmamaktadır.

Kamu alacaklarının 7/24 sistematığında elektronik olarak tahsil edilmesini teminen iyileştirmeler yapılacak; kara hudut kapılarında yükümlülerden tahsil edilmesi gereken kamu alacaklarının, banka kartı ve kredi kartı yoluyla da tahsil edilebilmesi sağlanması ile Onaylanmış Kişi ve Yetkilendirilmiş Yükümlü statüsüne sahip firmalar dışında kalan ticaret erbabının da kendi hesapları yoluyla ödeme yapması yaygınlaştırılması (18 No'lu Eylem Maddesi)

Çalışma Grubu Eş Başkanı Ticaret Bakanlığı tarafından, POS cihazlarının gümrük idarelerine dağıtıldığı ve yakın gelecek zamanda sistemin tam olarak yürürlüğe gireceği bildirilmiştir.

İthalat denetimlerinin ilgili kurum ve kuruluşların görev ve yetkileri çerçevesinde gümrükleme süreçlerinde beklmeleri ve buna bağlı olarak artan maliyet unsurlarını en aza indirecek yol ve yöntemlerle yürütülmesi hususunda ilgili kurum ve kuruluşlarca bir eylem planı hazırlanması (19 No'lu Eylem Maddesi)

Bilindiği üzere, ithalatta ürün güvenliği denetimlerinin temel hedefi, ithal yolla piyasaya arz edilecek ürünlerin, insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını taşıyıp taşımadığının kontrol edilmesidir. Bu hedef doğrultusunda Bakanlığımızca yürütülen ithalat denetimleri Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) üzerinden risk esaslı olarak gerçekleştirilmektedir. TAREKS risk analizinde yapılan değerlendirmeler ile zaman zaman denetimlerde artış veya azalış görülebilmektedir.

Denetimlerde yaşanan bekleme durumlarına ilişkin TSE ile zaman zaman görüşülmekte olup, denetim sürecinin iyileştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Bu çerçevede, firma ve TSE arasındaki bilgi akışının sağlanması ve dosyaların daha kolay takip edilebilmesi için TSE tarafından bir çağrı merkezi oluşturulduğu bilinmektedir.

Bakanlığımız Bölge Müdürlüklerince yürütülen denetimlerde de firmalar ile denetmenlerin iletişim kurmasını sağlamak amacıyla TAREKS'te "DENETMENE SOR" sekmesi devreye alınmıştır. Firmalar fiili denetime düşen başvurularını TAREKS'te sorgulayarak ilgili başvuru bilgisinin yanında yer alan "DENETİM MESAJLARI" butonundan ilgili denetmenle iletişime geçebilecektir. Bu yolla firmalar ve denetmen arasındaki iletişimin artırılarak denetim sürecinde yaşanan aksamaların giderilmesi hedeflenmektedir. Buna ilaveten, denetim sürecinin daha hızlı ve etkin yürütülebilmesi için TSE ve Bakanlığımızca yeni denetmenler de istihdam edilmiştir.

Diğer taraftan, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından ürün güvenliği ve denetimine tabi eşyanın sınır kontrolleri anılan Bakanlıkların taşra teşkilatı tarafından gümrük idaresinin koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Ancak, anılan Bakanlık personelinin mesai saatleri ile Bakanlığımız personelinin mesai saatleri arasındaki uyumsuzluk, eşyanın gümrük gözetiminde beklemesine ve dış ticaret maliyetlerinin yükselmesine yol açmaktadır.

Bu çerçevede, ithalatta ilgili Bakanlıklar tarafından yapılan denetimlerin, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri eşgüdümünde ve yönetiminde gümrük idaresinin mesai saatlerine bağlı olarak yapılmasında yarar görülmektedir.

Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarca bir çalışma yapılarak Komiteye sunulması (20 No'lu Eylem Maddesi)

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

27.01.2022

Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesi amacıyla 12 Şubat 2020 tarihinde Bakan Yardımcımız Sayın Sezai UÇARMAK başkanlığında Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu düzenlenmiş olup, söz konusu toplantıya piyasa gözetimi ve denetimi alanında yetkili kurum ve kuruluşlarımız katılım sağlamıştır. Anılan toplantıda PGD faaliyetlerinin daha etkin yapılması amacıyla hazırlanan Ulusal PGD Stratejisi (2019-2021) kapsamında yürütülen çalışmalar gündeme gelmiş ve bu kapsamda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Bununla birlikte, malumları olduğu üzere, 12 Mart 2021 tarihinde açıklanan Ekonomi Reform Paketi kapsamında "Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD) Kurumu" kurulması planlanmaktadır. Bu çerçevede yetkili kuruluşlar ile çalışmalar sürdürülmektedir.

Sonradan kontrol uygulaması ile ilgili olarak, 2020 yılı sonuna kadar en iyi ülke uygulamalarından yararlanmak amacıyla inceleme ziyaretlerinden veya Dünya Gümrük Örgütü dokümanlarından faydalanılarak bir değerlendirme yapılacak ve Komite paylaşılması (21 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında mevcut durumda bir gelişme bulunmamaktadır.

Ülkemizce imzalanan Yetkilendirilmiş Yükümlü Karşılıklı Tanıma Anlaşmalarının artırılmasına yönelik bir ülke stratejisi belirlenmesi (23 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığı tarafından söz konusu Stratejinin dış politika öncelikleri kapsamında ve ülkeler özelinde politikalar belirlenecek şekilde hazırlandığı aktarılmıştır.

Bu kapsamda;

- 23 No'lu Eylemin tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;

kararlaştırılmıştır.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü kapsamında, nakliyecilerin sınır geçiş noktalarında öncelikli geçiş hakkı kullanabilmeleri için gerekli altyapı çalışmaları gerçekleştirilmesi (24 No'lu Maddesi)

Çalışma Grubu Eş Başkanı Ticaret Bakanlığı tarafından Kapıkule'de söz konusu geçiş hakkının uzun süredir kullanıldığı belirtilmiş ve eylemin kısmen tamamlandığı aktarılmıştır. Ayrıca Ticaret Bakanlığı tarafından uygulamanın yaygınlaştırılmasına yönelik bir planın olmadığı da ifade edilmiştir. TOBB tarafından, Kapıkule uygulamasından duyulan memnuniyet dile getirilmiş ancak diğer kapılara yaygınlaştırıldıktan sonra eylemin tamamlandığının söylenebileceği dile getirilmiştir.

Yetkilendirilmiş yükümlü uygulamasının sadece gümrük alanında sınırlı kalmayıp, ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları mevzuat ve uygulamalarında da yer alması amacıyla ilgili kamu kurumu ve kuruluşlarınca gerekli mevzuat ve altyapı çalışmaları yapılması (25 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında, TURKTRADE tarafından yapılan çalışma tanıtılmıştır. Çalışma Grubu Eş Başkanı Ticaret Bakanlığı tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı nezdinde girişimlere başlandığı bildirilmiştir.

Buna ilaveten, Sekreteryanın da raporun içeriğine bağlı olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşları nezdinde girişimde bulunmasının yerinde olacağı açıklanmıştır.

Dış ticarete konu olan eşyanın gümrük ve dış ticaret işlemlerinin bütün ilgili idareler tarafından mesai ücretinin tahsil edilmesi şartıyla 7/24 prensibine göre tamamlanması, bu eylemin uygulanmasında bozulabilir eşyaya ilişkin düzenlemelere öncelik verilmesi (27 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında, maddenin gümrük idareleri özelinde değerlendirildiği surette tamamlandığı bildirilmiş ve diğer gümrük işlemlerinden sorumlu kamu kurum ve kuruluşları kapsayacak yeni bir madde oluşturulmasında fayda olacağı dile getirilmiştir.

Bu kapsamda,

- 27 No'lu eylemin gümrük idarelerinin 7/24 çalışmasıyla ilgili kısmının tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;
- Gümrük idaresi dışında kalan kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili hususa dair yeni bir eylem maddesi oluşturulması;

kararlaştırılmıştır.

Tek Pencere Sisteminin, ilgili kurumlarca Türkiye Gümrük Bölgesine girişte yapılacak kontrolleri içeren Faz1, gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde yapılacak kontrolleri içeren Faz2 ve gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonra yapılacak kontrolleri içeren Faz3 aşamalarının tüm paydaş kurumlara yaygınlaştırılması için ithalat, ihracat ve transit işlemlerinde istenilen tevsik edici belgeler ile ilgili diğer belgelerin Tek Pencere Sistemine entegre edilmesine yönelik olarak tespit çalışması yapılarak paydaş kurumlarla koordinasyon sağlanması (35 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında, Çalışma Grubu Eş Başkanı Ticaret Bakanlığı tarafından Tek Pencere Sistemine (TPS) dış ticarete kullanılan belgelerin sisteme entegrasyonunun devam ettiği, bu çerçevede ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmelerin sürdüğü bildirilmiştir.

Bu kapsamda,

- Yeni eklenen kurum ve belgelerin Komite'ye raporlanabilmesi için eylemin daimi eyleme dönüştürülmesi;

kararlaştırılmıştır.

Vergi ve harçların dönemsel olarak ödenmesinin sağlanması hususunda ilgili kanun maddesinin yasalaşmasının ardından gerekli diğer mevzuat ve altyapı çalışmaları gerçekleştirilecektir. (39 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında, konuya dair çalışma yapılarak taslak Gümrük Kanunu'nda yer verildiği fakat kanunlaştırılmadığı bu sebeple eylem maddesinin tamamlanma süresinin 2025'e uzatılması gerektiği vurgulanmıştır.

Gerek mahrecine iade edilen, gerekse geri gelen eşyayı düzenleyen mevcut mevzuat çerçevesinde uygulamalar ve prosedürler değerlendirilerek, tasfiye ve gümrüğe terk işlemlerinin gözden geçirilmesi ve geri gelen eşyanın vergisel iade süreçlerinin hızlandırılması için veri değişimini içerecek şekilde sistemsel iyileştirmeler yapılması (40 No'lu Eylem Maddesi)

İlgili eylem maddesi kapsamında, geri gelen eşya muafiyetine ilişkin olarak, Ticaret Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığı arasında yürütülen çalışmalarda sona gelindiği, Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi (ETGB) nezdinde yer alan işlemlere dair ayrıntıların genelge ile kamuoyuna duyurulacağı aktarılmıştır.

Bu kapsamda,

- 40 No'lu eylemin geri gelen eşya muafiyetine ilişkin kısmının tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;
- Tasfiye süreçlerine ilişkin kısımla alakalı çalışmalara devam edilmesi;

kararlaştırılmıştır.

Geçici ithalat rejimi kapsamında yatırım amacıyla ithal edilmek istenilen ve süre uzatımı konusu sorun teşkil edebilecek, özel sektör tarafından araştırılması talep edilen belirli eşya grubu için bir araştırma yapılması (41 No'lu Eylem Maddesi)

Eyleme ilişkin İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği tarafından rapor hazırlandığı vurgulanmıştır.

Bu kapsamda,

- 41 No'lu eylemin tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;

kararlaştırılmıştır.

Dahilde İşleme Rejimi uygulamalarının geliştirilmesi adına DİR Otomasyon Sisteminin güncellenmesi (42 No'lu Eylem Maddesi)

Ticaret Bakanlığı tarafından DİR Otomasyon Sisteminin Destek Yönetim Sistemi'ne aktarılması sürecinin devam ettiği belirtilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

27.01.2022

Ticaretin kolaylaştırmasına katkıda bulunmak üzere diğer ülke gümrük idareleri ile sistematik veri değişimi tesisine dair bir rapor hazırlanacaktır. (44 No'lu Eylem Maddesi)

Eyleme ilişkin Ticaret Bakanlığı tarafından rapor hazırlandığı vurgulanmıştır.

Bu kapsamda,

- 44 No'lu eylemin tamamlandığı yönündeki Çalışma Grubu görüşünün Teknik Komite ve Genel Kurul ile paylaşılması;

kararlaştırılmıştır.

3. Gündeme Gelen Diğer Hususlar

Çalışma Grubu Eş Başkanları tarafından, COVID-19 pandemisi sebebiyle belirli eylemlerdeki sürelerin kurumlar nezdinde etkin kullanılamadığı aktarılmış ve eylemlerin sürelerinin güncellenmesinin yerinde olacağı vurgulanmıştır.